

Citation: Fidan Y., Yıldırım C. & Ercan S. (2019), Yabancı Uyruklu ve Türkiyeli Öğrencilerin Girişimcilik Eğilimleri, BMIJ, (2019), 7(1): 190-202 doi: <http://dx.doi.org/10.15295/bmij.v7i1.1058>

YABANCI UYRUKLU VE TÜRKİYELİ ÖĞRENCİLERİN GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMLERİ

Yahya FİDAN¹

Canan YILDIRAN²

Sertaç ERCAN³

Received Date (Başvuru Tarihi): 07/01/2019

Accepted Date (Kabul Tarihi): 09/02/2019

Published Date (Yayın Tarihi): 25/03/2019

ÖZ

Girişimcilik coşkusu her insanda var olan bir duygudur. Fakat girişimcilik coşkusu bazı insanlarda daha fazla bulunmaktadır. Bu durum bazen coşkuyla gelen bir fikirle ya da eylemle hayat bulurken, bazen de alınan eğitim sürecinde ve sonrasında ortaya çıkmakta ve kendini daha fazla hissettirmektedir. Bu noktada üniversiteler, girişimci insanları desteklemek, donatmak belki de eksik olan cesaretlerini sağlamak ve girişimcilik coşkusunu aşlamak için önemli ve etkili kurumlardan birisidir. Girişimcilik, girişimcilik eğilimi, girişimcilik özellikleri, girişimcilik eğitimi, girişimcilerin kişilik özellikleri, girişimcilik ve üniversite öğrencileri ile ilgili literatürde birçok çalışma bulunmaktadır. Bu çalışmayı diğer çalışmalardan farklı kılan nokta ise çalışmanın, Türkiyeli öğrencilerle Yabancı Uyruklu öğrencileri karşılaştırıyor olması ve girişimcilik düşüncesi, algısı, cinsiyeti ve kişiliği yönünden Türkiyeli öğrenciler ile Yabancı Uyruklu öğrenciler arasındaki farklılıkları belirlemek için yapılmış olmasıdır. Bu kapsamda farklı ülkelerde ve farklı kültürlerde yetişen gençlerin, genç girişimci adaylarının girişimciliğe olan ilgileri ve kendilerini ne kadar girişimci olarak gördükleri değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik; Yabancı Uyruklu Öğrenci; Türkiyeli Öğrenci

JEL Kodları: M10, M19

ENTREPRENEURIAL ORIENTATION OF FOREIGN STUDENTS AND TURKISH STUDENTS

ABSTRACT

Entrepreneurship enthusiasm is an emotion that is in every person but some people has this emotion further than others. This emotion sometimes shows up with brainwave or action that comes true with enthusiasm, sometimes it shows up through education process or later and it shows itself. Universities are one of the important and effective institution that supports, develops entrepreneur people and perhaps provide courage for people that are lack of it and suggest entrepreneurship enthusiasm. There are a lot of studies in literature about entrepreneurship, entrepreneurship tendency, entrepreneurship features, entrepreneurship education, personality characteristics of the entrepreneurs, entrepreneurship and university students. This study make difference because it has been executed for determining the differences between Turkish students and foreign students about entrepreneurship idea and perception, gender and personality. In this context, this study has evaluated the interests'and the visions' that how much entrepreneur they are (entrepreneurship level) of the youth and entrepreneur candidates who grow in different countries and different cultures.

Anahtar Kelimeler: Entrepreneurship; Foreign Student; Turkish Student

JEL Kodları: M10, M19

¹ Prof. Dr., İstanbul Ticaret Üniversitesi, yfidan@ticaret.edu.tr

<http://orcid.org/0000-0002-5012-3629>

² Arş. Gör. Dr., Karabük Üniversitesi, cananyildiran@karabuk.edu.tr

<http://orcid.org/0000-0001-8245-197X>

³ Öğr. Gör., Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi, sercan@bandirma.edu.tr

<http://orcid.org/0000-0003-3896-9194>

1. GİRİŞ

Girişimcilik üzerine yapılan çalışmalarda genellikle girişimcilik eğilimleri ve girişimcilik eğitiminin önemi gibi konular ele alınmaktadır. Bireyin girişimcilik coşkusuna sahip olup olmadığı veyahut bu coşkuyu ortaya çıkarmada girişimcilik eğitiminin öneminin boyutu, eğitimler sonunda niyetlerde olumlu/olumsuz yöndeki değişimler gibi farklı açılardan özellikle Türkiyeli öğrenciler üzerinde araştırmalar yapılmıştır. Alan yazında bu konularla ilgili yapılan araştırmalara değinilmiştir. Bu çalışma da ise; üniversite eğitimi gören Türkiyeli öğrenciler ile yabancı uyruklu öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin karşılaştırılması üzerinedir. Diğer çalışmalardan önemli farkı ise değişik kültürlerde yaşamış olan bireylerin girişimcilik eğilimlerindeki durumu tespit etmektir.

2. LİTERATÜR İNCELEMESİ

Girişimci ve girişimcilik kavramlarıyla ilgili yazın incelendiğinde birçok farklı tanım olduğu görülmektedir. 80 yıl önce Schumpeter girişimciyi yeni bir ürün geliştirmek, yeni bir pazar ele geçirmek veya yeni bir teknoloji tasarlamak için üretim faktörlerinin yeni kombinasyonlarını bulan yaratıcı, teşvik edilmiş birey olarak tanımlamıştır (Tajeddini ve Mueller, 2009:7).

Kişilerin girişimcilik konusunda motivasyonuna ve girişimcilik coşkusuna sahip olmalarıyla birlikte ortaya çıkmakta olan girişimcilik unsuru; ekonomik, kültürel, sosyal, teknolojik ve demografik özelliklerin birleşmesiyle meydana gelmektedir (İşcan ve Kaygın, 2011:276). Girişimcilik, globalleşen dünyada yaşamlarını sürdürmekte olan işletmelerin, rekabet koşullarına uyum ve teknolojik gelişmelere gösterme, istihdam potansiyeli ve ekonomik kalkınma ile yakından ilgilidir. (Keleş vd. 2012:108). Girişimcilik işletmenin hayatta kalmasına ve performansına katkı sağlayan fırsatları tanıma veya oluşturma ve ardından onları kullanan önemli bir örgütsel süreç olarak evrensel bir olgu olarak kabul edilmektedir (Tajeddini, 2010:222; Morris vd., 2009:431).

Ülke ekonomisine, istihdama, kalkınmaya, sosyal gelişmeye destek olan girişimcilik kavramı bu kadar önemliyken girişimde bulunan bireyin yani girişimcinin nasıl özelliklere sahip olduğu da önemli hale gelmektedir. Mueller ve Thomas (2001) kişilik özellikleri ve bireylerin sosyo-kültürel geçmişinin onlar üzerinde girişimcilik davranışını teşvik edici ve motive edici bir rolü olduğunu belirtmiştir (Altınay vd., 2012:490).

İyi yönetilmiş bir girişim ve girişimcilik yüksek öğrenim öğrencilerinin işte istihdamını artırır. Girişim ve girişimcilikle ilgili teşebbüsler çalışanlar, öğrenciler ve yüksek öğretim kurumlarının hepsinin yararına olan esnek bir format kurma fırsatı sağlar (O'Leary, 2015:146).

Bu çalışmada dikkate aldığımız girişimci tanımı ise; kendisine veya başka kişilere ait olan sermayenin kar veya zarar riskini alarak, herhangi bir mal/hizmeti üretmek amacıyla üretim faktörlerini bir araya getiren, bulunduğu topluma ve insanlığa katkıda bulunma coşkusuyla dolu kişi olarak ifade edilmiştir (Dinçer ve Fidan, 2015:32). Girişimciler, piyasanın kokusunu çok iyi alabilen kişilerdir. Bu tür girişimciler, teknik gelişmeler, yenilikler ve piyasanın ihtiyaçlarının karşılanması için çalışmaktadırlar. Onlar birçok konuda toplumun ilerisinde olup, gelecekte ne gibi ihtiyaçlar olabileceğini düşünerek bunu gerçekleştirmek için kafa yormakta, gerekli çalışmaları yapmaktadırlar (Fidan, 2002:11).

Günümüzde girişimcilik ülkelerin ekonomik büyümesini ve artan küreselleşme karşısında rekabetçiliğini sürdürme için en iyi ekonomik kalkınma stratejilerinden biri olarak kabul edilmektedir (Keat, vd., 2011:206). Girişimcilik, algılanan bir fırsat karşısında yeni örgütler oluşturmanın veya olgunlaşmış örgütleri canlandırmanın bir parçası olabilir (Yu ve Si, 2012:524). Bazı araştırmacılar girişimciliği serbest meslek oranı veya girişimlerin meydana gelmesi gibi bir sonuç olarak tanımlarken bazıları da düşünme veya eyleme geçmenin bir yolu olarak tanımlamıştır (Warnecke, 2013:456). Moore vd. (1997) girişimciliği iş sağlanması, yeniliklerin tanıtılması ve ekonomik büyümenin teşvik edilmesi fonksiyonları açısından tanımlamıştır. Bazı araştırmacılar da girişimcilik özellikleri hakkında düşüncelerini kullanarak tanımlamışlardır. Örneğin Roscoe (1973) yüksek bağımsızlık ve başarı, yüksek coşku, ısrar ve enerji özelliklerini tanımlamıştır. Ayrıca kaynakların fırsat oluşturmak için kullanılması (Stevanson, Roberts & Grousbeek, 1989), içe bağımlı yeni organizasyonların oluşturulması (Thornton, 1999; Reynolds, 1991) şeklinde de tanımlanmıştır (Abimbola vd., 2011:271-272).

Girişimciler, yenilik ve yenilenmeyi önceleyen, bağımsız olarak veya bir kurumun parçası olarak faaliyette bulunan bireyler ya da bireylerden oluşan gruplardır (Nybakk ve Hansen, 2008:474).

Literatürde girişimcilik konusunda, üniversite öğrencilerinin çeşitli girişimcilik özelliklerine yönelik çeşitli çalışmalar yer almaktadır. Bu çalışmalar genellikle Türk öğrencilere uygulanarak almış oldukları girişimcilik eğitimi ile girişimcilik arasındaki ilişki sonucunda meydana gelen eğilimlerdeki ve niyetlerdeki değişiklikler, öğrencilerin sahip oldukları

kişilik özellikleri ile girişimcilik ve demografik özellikleri arasındaki ilişkileri tespit etmek üzere yapılmış bulunmaktadır. Bu araştırmalardan bazıları aşağıda yer almaktadır:

- Büyükyılmaz vd. (2017) Karabük Üniversitesi İşletme Fakültesi Girişimcilik ve İşletme Bölümü öğrencilerine uygulanmıştır.
- Çetin vd. (2015) Ondokuz Mayıs Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerine uygulanmıştır.
- Karabekir (2015) Süleyman Demirel Üniversitesi “Fikir ve Cesaretin Buluşma Noktası: Girişimcilerin Mutfağı” adlı çalışmaya başvuran öğrencilere uygulanmıştır.
- Yüksel vd. (2015) Isparta Meslek Yüksekokulu İşletme Yönetimi bölümü öğrencilerine uygulanmıştır.
- Akçakanat vd. (2014) Süleyman Demirel Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih, İnşaat Mühendisliği, Makine Mühendisliği, İşletme ve İktisat bölüm öğrencilerine uygulanmıştır.
- Solmaz vd. (2014) Sakarya Üniversitesi ve Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi turizm eğitimi alan lisans ve ön lisans öğrencilerine uygulanmıştır.
- Bozkurt ve Alparslan (2013) Antalya Organize Sanayi Bölgesindeki yöneticilere, Bucak Zeliha Tolunay Uygulamalı Teknoloji ve İşletmecilik Yüksekokulu; Muhasebe ve Finansal Yönetim, Uluslararası Ticaret ve Yönetim Bilişim Sistemleri bölümlerinde dördüncü sınıf öğrencilere uygulanmıştır.
- Uluyol (2013) Gölbaşı Meslek Yüksekokulu Finansal Yönetim ve Girişimcilik dersi alan öğrencilere uygulanmıştır.
- Bilge ve Bal (2012) Celal Bayar Üniversitesi lisans ve ön lisans öğrencilerine uygulanmıştır.
- İrmış ve Barutçu (2012) Pamukkale Üniversitesi İşletme Bölümü öğrencilerine uygulanmıştır.
- Korkmaz (2012) Bülent Ecevit Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü öğrencilerine uygulanmıştır.
- İşcan ve Kaygın (2011) Kafkas Üniversitesi ve Kırıkkale Üniversitesi İktisadi İdari Fakültesi son sınıf öğrencilerine uygulanmıştır.
- Konaklıoğlu ve Kızanlıklılı (2011) Gazi Üniversitesi Turizm Fakültesi, Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerine uygulanmıştır.
- Gürel vd. (2010) Türkiye ve İngilterede bulunan turizm öğrencilerine

uygulanmıştır.

- Kaya vd. (2010) Atatürk Üniversitesi Mühendislik, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Meslek Yüksekokulunda ön lisans ve lisans öğrencilerine uygulanmıştır.
- Fidan ve Çiftçi (2009) Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi ve İşletme Fakültesi İşletme Bölümü öğrencilerine uygulanmıştır.
- İpçioğlu ve Taşer (2009) Bilecik Üniversitesi ve Dumlupınar Üniversitesi işletme bölümündeki öğrencilere uygulanmıştır.

Naktiyok ve Timuroğlu (2009) Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerine uygulanmıştır.

3. YÖNTEMBİLİM

3.1. Araştırmaya Gereksinim Duyulma Nedeni

Girişimci/Girişimcilik üzerine yapılan araştırmalar incelendiğinde Türk öğrenciler ile yabancı uyruklu öğrenciler üzerine yapılan araştırmaların az olmasından dolayı böyle bir çalışmaya gereksinim duyulmuştur. Çalışmadaki temel amaç Karabük Üniversitesi'nde eğitim gören Türk öğrenciler ile Yabancı Uyruklu öğrencilerin demografik özelliklerini inceleyerek girişimcilik eğilimlerinin farklılık oluşturup oluşturmadığını ortaya koymaktır. Bu amaçla gerçekleştirilecek bir çalışmanın, farklı kültürlerde yetişen öğrencilerin girişimciliğe olan bakış açılarını ortaya koyarak hem üniversitelere hem de diğer kesimlere veri sağlayacağı ve yol göstereceği düşünülmektedir.

3.2. Hipotezler

Çalışmanın amacı doğrultusunda hipotezler aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

H₁: Türkiyeli katılımcılardan kendilerine ait bir iş fikri olanların sayısı yabancı uyruklu katılımcılardan daha fazladır.

H₂: Yabancı uyruklu katılımcılardan kendilerine ait bir iş fikri olanların sayısı Türkiyeli katılımcılardan daha fazladır.

H₃: Türkiyeli katılımcılardan iş deneyimleri olanların sayısı yabancı uyruklu katılımcılardan daha fazladır.

H₄: Yabancı uyruklu katılımcılardan iş deneyimleri olanların sayısı Türkiyeli katılımcılardan daha fazladır.

H₅: Türkiyeli katılımcılardan kendi işini kuran birinci derece yakınları olanların sayısı yabancı uyruklu katılımcılardan daha fazladır.

H₆: Yabancı uyruklu katılımcılardan kendi işini kuran birinci derece yakınları olanların sayısı Türkiyeli katılımcılardan daha fazladır.

H₇: Türkiyeli ile Yabancı uyruklu katılımcılar arasında girişimcilik eğilimleri yönünden anlamlı bir farklılık vardır.

3.3. Katılımcılar ve Ölçüm Araçları

Çalışmanın evrenini Karabük Üniversitesi'nde lisans eğitimine devam etmekte olan öğrenciler oluşturmaktadır. Bu kapsamda tesadüfi olarak seçilen 320 öğrenciye anket uygulanmıştır. Anket formu iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde deneklerin demografik özelliklerine ilişkin sorular bulunmaktadır. İkinci bölümde ise deneklerin girişimcilik özelliklerini belirlemeye yönelik 29 maddeden oluşan ölçek kullanılmıştır. Belirtilen 29 madde, Yılmaz ve Sünbül (2009), Hmieleski ve Corbett (2006) ve Cansız (2007) tarafından gerçekleştirilen çalışmalardan faydalanılarak geliştirilmiş ve uyarlanmıştır. Ölçek 5'li likert tipi olup; 1-Hiç Katılmıyorum ile 5-Tamamen Katılıyorum arasında değişen seçenekleri içermektedir. Bu çerçevede yüksek skorlar, belirtilen unsura ilişkin algının yüksek olduğunu göstermektedir. Ölçekte olumsuz tutum ifadesi bulunmamaktadır.

Çalışma çerçevesinde yapılan analizler, genel kabul görmüş standartlardır. Bu amaçla güvenilirlik analizleri için Cronbach Alfa katsayısından yararlanılmıştır. Katılımcıların girişimcilik özelliklerini demografik özellikler kapsamında farklılaşıp farklılaşmadığı ise T-Testi ve Anova testi aracılığı ile ölçülmüştür.

4. BULGULAR

Katılımcıların demografik özelliklere ve tanımlayıcı bilgilere göre dağılımları aşağıdaki tablolarda gösterilmektedir.

Tablo 1. Demografik Özellikler I

Değişken	Kategori	N	%
Uyruk	Türkiyeli Öğrenci	160	50
	Yabancı Uyruklu Öğrenci	160	50
Cinsiyet	Kadın	139	43
	Erkek	181	57
Yaş	18-21	268	83
	22-25	44	14
	26 ve üzeri	8	3
Sınıf	Hazırlık Sınıfı	104	33
	Birinci Sınıf	189	59
	İkinci Sınıf	20	6
	Üçüncü Sınıf	3	1
	Dördüncü Sınıf	4	1

Tablo 1’de görüldüğü üzere katılımcıların %43’ünü (139 kişi) kadınlar, %57’sini (181 kişi) erkekler oluşturmaktadır. Katılımcıların %83’ü (268 kişi) 18-21 yaş aralığında, %14’ü (44) 22-25 yaş aralığında ve %3’ü (8 kişi) 26 ve üzeri yaş grubunda yer almaktadır. Sınıf değişkenine göre %33’ü (104 kişi) hazırlık aşamasında, %59’u (189 kişi) 1. sınıf, %6’sı (20 kişi) 2. sınıf, %1’i (3 kişi) 3. sınıf ve %1’i (4 kişi) 4. sınıfta eğitim görmektedir.

Tablo 2. Demografik Özellikler II

Değişken	Evet		%	Hayır		%
	Türkiyeli Öğrenci	Yabancı Uyruklu Öğrenci	Toplam	Türkiyeli Öğrenci	Yabancı Uyruklu Öğrenci	Toplam
İş Deneyiminiz Var mı?	76	57	42	84	103	58
Kendi İşini Kuran 1. Derece Yakınlarınız Var mı?	82	75	49	78	85	51
Kendinize Ait Bir İş Fikriniz Var mı?	117	134	78	43	26	22

Tablo 2’de görüldüğü üzere katılımcıların iş deneyimi var mı ifadesine bakıldığında %42’si (76 öğrenci Türk, 57 öğrenci Yabancı Uyruklu) iş deneyimi olduğunu, %58’i (84 öğrenci Türk, 103 öğrenci Yabancı Uyruklu) iş deneyimi olmadığını ifade etmiş bulunmaktadır. Yine katılımcıların %49’unun (82 öğrenci Türk, 75 öğrenci Yabancı Uyruklu) kendi işini kuran birinci derece yakınlarının olduğu, %51’inin (78 öğrenci Türk, 85 öğrenci Yabancı Uyruklu) ise kendi işini kuran birinci derece yakınlarının olmadığı görülmektedir. Kendilerine ait iş fikrine sahip olup olmadığı ifadesini ise katılımcıların %78’i (117 öğrenci Türk, 134 öğrenci

Yabancı Uyruklu) olumlu cevaplarırken %22'si (43 öğrenci Türk, 26 öğrenci Yabancı Uyruklu) olumsuz cevaplamıştır.

Tablo 3. Demografik Özellikler III

Değişken		Türkiyeli Öğrenci	Yabancı Uyruklu Öğrenci	Toplam (%)
Sizi en iyi tanımlayan kelime hangisidir?	Zeki	13	31	14
	Çalışkan	9	41	16
	Dürüst	49	29	24
	Lider	26	23	15
	Cesur	8	7	5
	Güler yüzlü	55	29	26
Bir girişim yapacak olsanız hangi sektörü düşünürdünüz?	Sanayi Sektörü	19	36	17
	Eğitim Sektörü	28	19	15
	Sağlık Sektörü	28	47	23
	Borsa	27	14	13
	Diğer	58	44	32

Tablo 3'te görüldüğü üzere katılımcıların %14'ü (13 öğrenci Türk, 31 öğrenci Yabancı Uyruklu) zeki, %16'sı (9 öğrenci Türk, 41 öğrenci Yabancı Uyruklu) çalışkan, %24'ü (49 öğrenci Türk, 29 öğrenci Yabancı Uyruklu) dürüst, %15'i (26 öğrenci Lider, 23 öğrenci Yabancı Uyruklu) lider, %5'i (8 öğrenci Türk, 7 öğrenci Yabancı Uyruklu) cesur ve %26'sı (55 öğrenci Türk, 29 öğrenci Yabancı Uyruklu) güler yüzlü olduğunu ifade etmiştir. Son olarak da bir girişim yapacak olursanız hangi sektörü düşünürsünüz ifadesine %17'si (19 öğrenci Türk, 36 öğrenci Yabancı Uyruklu) sanayi sektörü, %15'i (28 öğrenci Türk, 36 öğrenci Yabancı Uyruklu) eğitim sektörü, %23'ü (28 öğrenci Türk, 47 öğrenci Yabancı Uyruklu) sağlık sektörü, %13'ü (27 öğrenci Türk, 14 öğrenci ise Yabancı Uyruklu) borsa ve %32'si (58 öğrenci Türk, 44 öğrenci Yabancı Uyruklu) diğer sektörler şeklinde cevap vermiş bulunmaktadır.

Güvenilirlik değerleri için girişimcilik özellikleri ölçeğinin her bir ifadesine ilişkin olarak Cronbach Alfa katsayıları bulunarak hesaplanmıştır. Elde edilen değer Tablo 4'te görülmektedir.

Tablo 4. Güvenilirlik Analizi

Cronbach Alfa	N
.838	28

Yapılan ilk güvenilirlik analizi sonucunda 29 ifadeye ait Cronbach Alfa değeri 0,813 şeklinde tespit edilmiştir. Analiz sonucu incelendiğinde 19. ifadenin çıkarılması ile Cronbach Alfa güvenilirlik değeri ($\alpha=0,838$) yükselmektedir.

Tablo 5. Kendinize Ait Bir İş Fikriniz Var Mı?

	Türkiyeli Öğrenci	Yabancı Uyruklu Öğrenci
Evet	%73.1 (117)	%83.8 (134)
Hayır	%26.9 (43)	%16.3 (26)

Tablo 5’te görüldüğü üzere yabancı uyruklu katılımcıların %83.8’i (134 kişi), Türkiyeli katılımcıların %73.1’i (117 kişi) kendinize ait bir iş fikriniz var mı ifadesine olumlu cevap verdiği görülmektedir. Bu bulgulara göre (H_1) hipotezi reddedilirken, (H_2) hipotezi kabul edilmektedir.

Tablo 6. İş Deneyiminiz Var Mı?

	Türkiyeli Öğrenci	Yabancı Uyruklu Öğrenci
Evet	%47.5 (76)	%35.6 (57)
Hayır	%52.2 (84)	%64.4 (103)

Tablo 6’da görüldüğü üzere yabancı uyruklu katılımcıların %35.6’sı (57 kişi), Türkiyeli katılımcıların %47.5’i (76 kişi) iş deneyiminiz var mı ifadesine olumlu cevap verdiği görülmektedir. Bu bulgulara göre (H_4) hipotezi reddedilirken, (H_3) hipotezi kabul edilmektedir.

Tablo 7. Kendi İşini Kuran Birinci Derece Yakınlarınız Var Mı?

	Türkiyeli Öğrenci	Yabancı Uyruklu Öğrenci
Evet	%51.2 (82)	%46.9 (75)
Hayır	%48.8 (78)	%53.1 (85)

Tablo 7’de görüldüğü üzere yabancı uyruklu katılımcıların %46.9’u (75 kişi), Türkiyeli katılımcıların %51.2’si (82 kişi) kendi işini kuran birinci derece yakınlarınız var mı ifadesine olumlu cevap verdiği görülmektedir. Bu bulgulara göre (H_6) hipotezi reddedilirken, (H_5) hipotezi kabul edilmektedir.

(H7) hipotezini test etmek üzere regresyon analizinden faydalanılmıştır. Regresyon analizi sonuçlarına göre hipotezde yer alan söz konusu değişkenler arasındaki ilişkinin $p>0,05$ düzeyinin üzerinde olduğu için girişimcilik eğilimi ile uyruk değişkenleri arasındaki ilişkinin anlamsız olduğu görülmektedir. Bu nedenle (H7) hipotezi reddedilmiştir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Girişimcilik tüm sektörlerin arkasındaki itici güçtür (Chicken, 2002:104). Bu sebeple birçok ülkede girişimci kıtlığı bulunmakta ve girişimcilere olan ihtiyaç her geçen gün artmaktadır. Bu girişimcilere gerekli olan bilgi, birikimi ve donanımı sağlamak ise eğitim kurumlarına düşmektedir (Bozkurt, 1997: 34; Fidan ve Çiftçi, 2009:72).

Günümüzde savaşlar yön ve hedef değiştirmiştir. Artık dünyada cephelerin yerine pazarlar, orduların yerine de girişimcilerin başını çektiği örgütler geçmektedir. Başarılı bir girişimci olmak için, bir ülkenin değil, bütün dünyanın en iyisi olmaya çalışılmalıdır. Girişimcileriyle, ürün ve hizmetleriyle dünya pazarlarında kendilerine sağlam bir yer tutamayan ülkeler, devletler arasındaki ilişkilerde de söz sahibi olamamaktadırlar (Fidan, 2002:244).

Kültürler arasındaki farklılıklar bireylerin olay ve kavramları farklı yorumlamasına neden olmaktadır. Bu araştırma da bu kültürel farklılıklardan yola çıkarak, farklı kültürlerde yaşayan bireylerin girişimciliğe bakışının ve girişimcilik eğilimlerinin kültürel çeşitlilik, devletin girişimcilik ile ilgili politikaları ve teşvikleri gibi nedenlerle farklı olacağı düşünülerek hazırlanmıştır. Belirlenen bu amaç doğrultusunda Karabük Üniversitesi'nde eğitim görmekte olan Türkiyeli öğrenciler ile yabancı uyruklu öğrencilerin girişimciliğe bakış açılarını ve girişimcilik eğilimlerini ölçmek için bir anket uygulanmış ve elde edilen verilerle karşılaştırma ve analizler yapılmıştır.

Analizler sonucunda, “iş deneyiminiz var mı” ve “kendi işini kuran birinci derece yakınınız var mı” ifadelerine daha yüksek oranda olumlu cevap veren Türkiyeli öğrencilerin, “kendinize ait bir iş fikriniz var mı” ifadesine yabancı uyruklu öğrencilere oranla daha düşük oranda olumlu cevap verdikleri görülmektedir. Bu sonuç yabancı uyruklu öğrencilerin iş deneyimleri ve kendi işini kuran bir yakına sahip olmamakla birlikte kendilerine ait bir iş fikrine sahip olmalarının Türkiyeli öğrencilere göre daha yüksek oranda girişimcilik coşkusuna sahip olduklarını gösterdiği düşünülmektedir. Bu bulguyu, anket uygulaması esnasında yabancı uyruklu öğrencilerin dile getirdikleri “bizlerin başka bir ülkeye eğitim için gelmemizin bir girişimcilik örneği olduğu düşünüşündeyiz” ifadesinin de desteklediği söylenebilir.

Bir ülkenin sahip olduğu en önemli zenginlik kaynağı hiç kuşkusuz gençleridir. Ülkenin iyi eğitilmiş gençliği, bir nevi en değerli hazinesidir. Ülkeleri kalkandıran, yenilik, buluş yapan, teknoloji geliştiren, iş kuran, mal ve hizmet üretip tüm dünyaya ulaşıp pazarlayan da yine ülkelerin iyi yetiştirdikleri girişimcilerdir. Girişimcilerin önemini kavrayan her ülke yönetimi, geleceğin teminatı olan genç kuşakları daha iyi ve rekabetçi olarak yetiştirebilme gayretindedir.

Zenginliğin kaynağı olan girişimcilik coşkusu, özgürlükle doğru orantıda gelişmektedir. Bir ülke ne kadar özgür olur ve insan kaynaklarını girişimciliğe, yenilik yapmaya yönlendirirse, bunun sonucunda oluşacak getirilerle diğer uluslar arasında seçkin bir yer edinecektir. Yenilik yapacak, yapılan yenilikleri mal ve hizmete dönüştürerek dünyaya ulaştıran ve bu işlemleri sonucunda da ülkesine döviz girdisi sağlayan kişiler tabii ki girişimcilerdir. Uluslararası rekabet yoğun olarak iş dünyasında gerçekleşmektedir. Bu nedenle her ülke sahip olduğu girişimcilerin hem sayısını artırmak hem de kalitelerini artırmak için birçok çalışma yapmaktadır. Ülkelerin ve insanların geleceği, toplumda az sayıda olan gerçek girişimcilerin kalitesiyle doğru orantılı olacaktır. Ait olduğu toplum ve insanlığa hizmet etme coşkusuyla yetişmiş girişimciler hem kendi çağlarını hem de gelecek çağları her açıdan daha yaşanabilir yapacaklardır.

Teknoloji ve bilimin şekillendireceği gelecekte başarılı olabilmenin en kestirme yolu çağı yakalamış, nitelik girişimcilerin yetiştirilmesinde yatmaktadır. Bunun içinde gerek aile gerek okul gerekse toplumsal düzeyde kapsamlı projeler geliştirilmeli, gençlere ve tüm girişimci adaylarına girişimcilik coşkusu aşılanmalıdır. Ancak bu sayede acımasız bir rekabetin hüküm sürdüğü global pazarlarda ülkemizi ve toplumumuzu hak ettiği yerlere taşıyabiliriz (Fidan ve Çiftçi, 2009:73).

KAYNAKÇA

- Abimbola, O. H. vd., (2011), "Some Socio-Cultural Issues In Entrepreneurship Development Among Some Groups In Nigeria", *Ife Psychologia*, 19/2, 268-284.
- Akçakanat, T. vd., (2014), "Sözel, Sayısal Ve Eşit Ağırlık Bölümlerinde Okuyan Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinin Bazı Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi: SDÜ Örneği", *AKÜ İİBF Dergisi*, 16/2, 137-153.
- Altınay, L. vd., (2012), "The Influence Of Family Tradition And Psychological Traits On Entrepreneurial Intention", *International Journal of Hospitality Management*, 31, 489-499.
- Büyükyılmaz, O., vd., (2017), "Girişimcilik ve İşletme Bölümü Öğrencilerinin Girişimciliğe Bakış Açılı Üzerine Bir Araştırma", 8. Uluslararası Girişimcilik Kongresi, Temmuz, Balıkesir, 357-370.
- Cansız, E., (2007), "Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerinin Belirlenmesi: Süleyman Demirel Üniversitesi Öğrencileri Üzerine Bir Çalışma", *SDÜ Yüksek Lisans Tezi*, Isparta.
- Çetin, A. vd., (2015), "Mesleki İlgil Alanı Ve Kişisel Ahlak Felsefesinin Girişimciliğe Yönelik Tutum Ve Girişimcilik Niyetine Etkisi: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma", *AİBÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15/2, 23-55.
- Çetinkaya Bozkurt, Ö., Alparslan A.M., (2013), "Girişimcilerde Bulunması Gereken Özellikler İle Girişimcilik Eğitimi: Girişimci Ve Öğrenci Görüşleri", *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 8/1, 7-28.
- Fidan, Y. ve Çiftçi, S., (2009), "Farklı Fakültelerdeki İşletme Öğrencilerinin Girişimciliğe Bakışları", *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3/4, 58-73.
- Fidan, Y., (2002). "Girişimcilik ve Girişimci Özellikleri (Sivas Örneği)" Beta Basım Yay. Dağ. A.Ş., I. Baskı, Haziran, İstanbul.
- Gürel E., vd., (2010), "Tourism Students' Entrepreneurial Intentions", *Annals of Tourism Research*, 37/3, 646-669.
- Hmieleski, K. M. ve Corbett, A. C., (2006), "Proclivity for Improvisation as a Predictor of Entrepreneurial Intentions", *Journal of Small Business Management*, 44/1, 45-63.
- İpçioğlu, İ. ve Taşer, A., (2009), "İşletme Bölümlerinde Verilen Eğitimin Girişimci Adayı Öğrenciler Üzerindeki Etkileri", *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2/10, 13-25.
- İrmiş, A. ve Barutçu, E., (2012), "Öğrencilerin Kendilerini Girişimci Bir Kişiliğe Sahip Görmelerini Ve İş Kurma Niyetlerini Etkileyen Faktörler: Bir Alan Araştırması", *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 26/2, 1-25.
- İşcan, Ö. F. ve Kaygın, E., (2011), "Potansiyel Girişimciler Olarak Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma", *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 3/2, 275-286.
- Karabekir, M., vd., (2015), "Girişimci Adayı Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerinin Odak Grup Görüşmesi İle İncelenmesi", *SDÜ Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 35, 203-216.
- Kaya, M. D. vd., (2010), "Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinin Araştırılması: Atatürk Üniversitesinde Bir Araştırma", *Kafkas Üniversitesi İİBF Dergisi*, 1/2, 76-89.
- Keat, O.Y. vd., (2011), "Inclination Towards Entrepreneurship Among University Students: An Empirical Study of Malaysian University Students", *International Journal of Business and Social Science*, 2/4, 206-220.
- Keleş, H.N. vd., (2012), "Ön Lisans Öğrencilerinin Girişimcilik Düzeylerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma", *International Journal of Economic and Administrative Studies*, 5/9, 107-118.
- Konaklıoğlu, E. ve Kızanlıklılı, M. M., (2011), "Üniversite Öğrencilerinin Proaktif Kişilik Özellikleri İle Girişimcilik Eğilimleri Arasındaki İlişki", *Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1, 72-92.
- Morris, M.H. vd., (2009), "Properties of Balance: A Pendulum Effect in Corporate Entrepreneurship", *Business Horizons*, 52, 429-440.
- Naktiyok, A. ve Timuroğlu, M.K., (2009), "Öğrencilerin Motivasyonel Değerlerinin Girişimcilik Niyetleri Üzerine Etkisi ve Bir Uygulama", *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 23/3, 85-103.
- Nybakk, E. ve Hansen, E., (2008), "Entrepreneurial Attitude, Innovation and Performance Among Norwegian Nature-Based Tourism Enterprises", *Forest Policy and Economics*, 10, 473-479.

- O'Leary, S., (2015), "The Role Of Enterprise And Entrepreneurship Within Higher Education And Effective Economic Governance Across Central And Eastern Europe", *Interdisciplinary Approach To Economics And Sociology*, 8/2, 143-153.
- Solmaz, S. A. vd., (2014), "Üniversite Öğrencilerinin Girişimci Kişilik Özelliklerinin Belirlenmesi: Turizm Lisans Ve Ön Lisans Öğrencileri Üzerine Bir Alan Araştırması", *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 16/26, 41-55.
- Tajeddini, K. ve Mueller, L.S., (2009), "Entrepreneurial Characteristics In Switzerland And The UK: A Comparative Study Of Techno-Entrepreneurs", *J Int Entrep*, 7, 1-25.
- Tajeddini, K., (2010), "Effect Of Customer Orientation And Entrepreneurial Orientation On Innovativeness: Evidence From The Hotel Industry In Switzerland", 31, 221-231.
- Uluyol O., (2013), "Öğrencilerin Girişimcilik Eğilimlerinin Belirlenmesi: Gölbaşı Meslek Yüksekokulu Örneği", *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6/15, 349-372.
- Warnecke, T., (2013), "Entrepreneurship and Gender: An Institutional Perspective", *Journal Economic Issues*, 57/2, 455-463.
- Yılmaz, E. ve Sümbül, A. M., (2009), "Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeğinin Geliştirilmesi", *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21, 195-203.
- Yu, X. ve Si, S., (2012), "Inovation, Internationalization and Entrepreneurship: A New Venture Research Perspective", *Innovation: Management, Policy & Practice*, 14/4, 524-539.
- Yüksel, H. vd., (2015), "*Öğrencilerin Girişimci Kişilik Özellikleri ile Girişimcilik Eğilimleri Üzerine Bir Araştırma*", *Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, c.5, s.1, ss.143-156.